

	Leadás		Előterjesztés			
	Dátum	Aláírás	Nyílt	Zárt	Egyszerű	Minősített
Előterjesztő: Polgármester			X		X	
Ügyintéző			Bizottsági tárgyalás időpontja			
Pénzügyi előadó						
Jegyző	04. 10.		HKB		PTB	
Polgármester	2022.04.20.				X	

Meghívott személy: -

Melléklet: 3 db árajánlat

ELŐTERJESZTÉS

Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. május 03. napján megtartásra kerülő nyilvános rendes ülésére

Tárgy: Döntés Herceghalom köztemetői kápolna felújításának tárgyában.

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Bizottsági Tagok!

Az Önkormányzat a Magyar Falu Program pályázaton 4.949.551,-Ft vissza nem térítendő támogatást nyert a Herceghalom köztemetői kápolna felújítására.

A Herceghalom köztemetői kápolna felújítására a Peculium Kft. által készített költségvetési kiírás alapján az alábbi árajánlatok érkeztek:

I. Adrup-Bagi Consult Kft. 2053 Herceghalom, Liliom lejtő 2.

7.128.113,-Ft + ÁFA = 9.052.704,-Ft

II. Fazsindely Kft. 2072 Zsámbék, Gábor Áron utca 2.

7.804.200,-Ft + ÁFA = 9.911.334,-Ft

III. Vízkristály Kft. 1122 Budapest, Városmajor u. 28/A.

8.309.062,-Ft + ÁFA = 10.552.509,-Ft

Előzmények:

A Képviselő-testület 248/2019.(XII.10.) számú határozatával jóváhagyta az Önkormányzat 2020. évi belső ellenőrzési tervét, melyben az öt tárgykör egyikeként a „Kápolna felújítás közbeszerzési szakmai ellenőrzése, pénzügyi lebonyolítás és államháztartási pénzügyi ellenőrzése” ellenőrzési tárgyköröket jelölte meg.

A Képviselő-testület 249/2019.(XII.10.) számú határozatában a Kápolna felújításával kapcsolatos munkálatok műszaki, építésszakmai kivitelezésének felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről is döntött. Képviselő-testület 149/2020.(XI.12.) számú határozatában felkérte Jébert Katalin festőrestaurátor-művész és műemléki szakértőt és Réti Gábor okl. építészmérnököt, hogy szakmai leíratot, állásfoglalást készítsenek a kápolna eddigi, nem befejezett, teljes mértékben „szakmaiatlan” felújítási munkálatairól, illetve a felkérés arra is vonatkozott, hogy mérjék fel milyen fokú szellemi-kulturális és anyagi kár keletkezett a szakmaiatlan felújítási munkák során, továbbá jelöljék meg azokat a munkafázisokat, készítsenek tervet a temetőkápolna felújításának befejezésére.

Réti Gábor okl. építészmérnök megnevezte azon munkanemeket, melyek elvégzése szükséges a kápolna felújításának befejezéséhez. A tervezői költségbecslés a 2021-es évben ötmillió forint összegben határozta meg a bekerülési összeget. A Magyar Falu Programban sikeresen pályáztunk, a pályázott összeg a tavalyi évben az önkormányzat számlájára beérkezett. Sajnos az egyre magasabb, egyre növekvő építőanyag árak miatt a 2022. évben kért kivitelezői árajánlatok magasabbak a korábbi, egy évvel ezelőtti tervezői költségbecslésben megállapított áraknál.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megvitatása után az alábbi határozatot fogadják el!

Határozati javaslat:

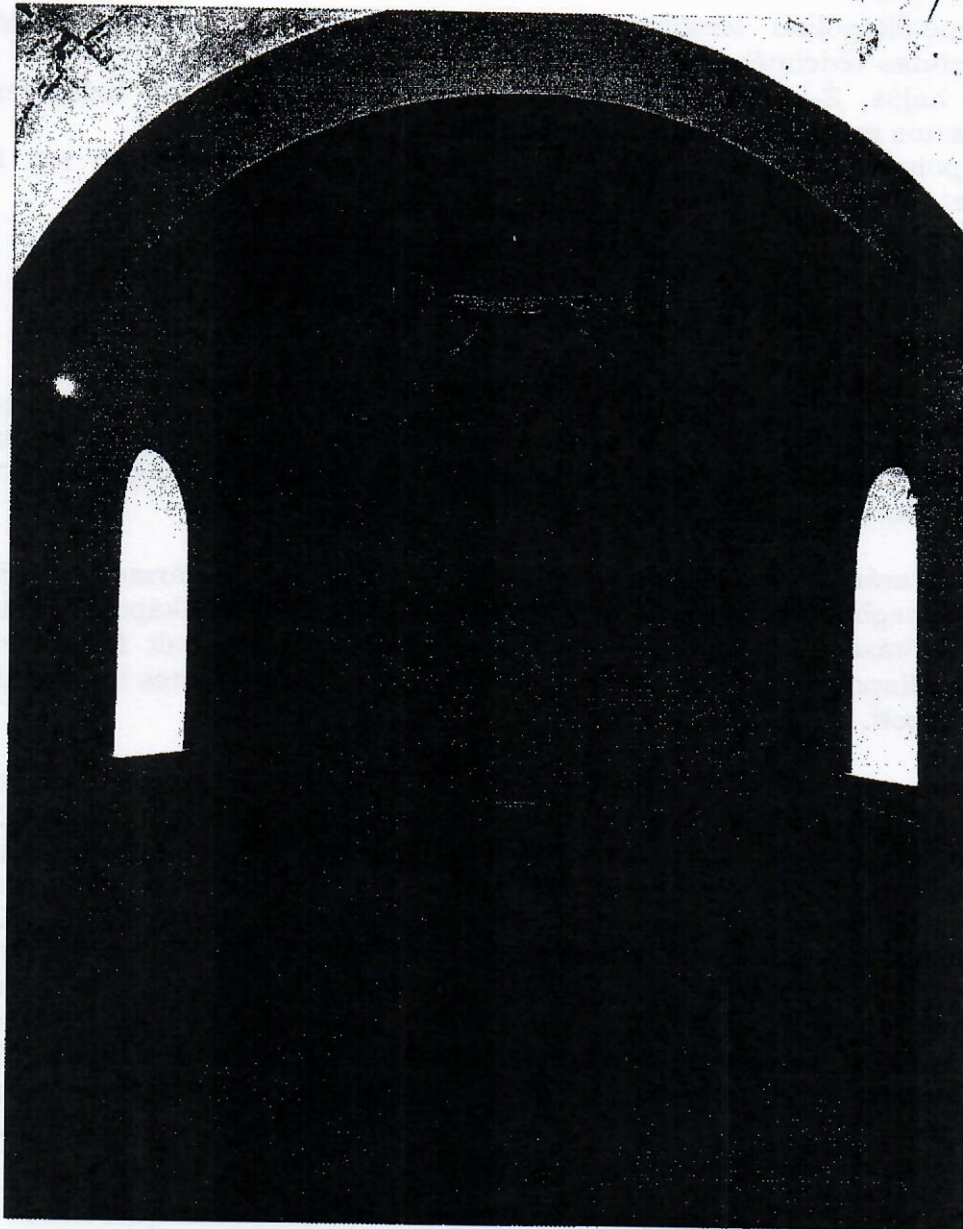
Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének ...../2022.(V.) számú határozata:

1. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a Herceghalom köztemetői kápolna felújításával az Adrup-Bagi Consult Kft-t (2053 Herceghalom, Liliom lejtő 2.) bízza meg 7.128.113,-Ft + ÁFA = 9.052.704,-Ft értékben.
2. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az 1. pontban foglalt feladatok ellátására 4.949.551,-Ft-ot a Magyar Falu Program pályázaton elnyert összegből, 4.103.153,-Ft fedezetet az önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló 4/2022. (III.10.) önkormányzati rendelet általános tartalékkerete terhére biztosítja.
3. Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza Csizmadia Zsuzsanna polgármestert a vállalkozási szerződés aláírására.

Felelős: Csizmadia Zsuzsanna polgármester.
Határidő: 2022. május 30.

Herceghalom, 2022. április 20.

Csizmadia Zsuzsanna sk.
polgármester

RESTAURÁTORI SZAKVÉLEMÉNY

a herceghalomi temetőkápolna szentély falfestésének 2014-es állapotmegőrző helyreállítását követően a közelmúltban szobafestőmesterek által végzett falmunkálatról

2020.

Jébert Katalin

A temetőkápolnát Metternich Paulina 1904-ben építette, a Szeplőtelen Fogantatás védelmébe ajánlva.

Az 1 hajós, É-i homlokzaton tornyos, nyeregtetős kápolna belső terében boltozatos mennyezet van kialakítva.

A kápolnát 2004-ben átalakították, ravatalozó és urnatemető lett hozzá építve.

Előzmény :

2014 tavaszán a Herceghalom Község Önkormányzata képviselőjében Csizmadia Zsuzsanna alpolgármester asszony felkeresett és felkért az előzetesen megkutatott temetőkápolna részleges állapotfeltáró, megőrző és helyreállító restaurátori javaslatának elkészítésére.

2014 nyarán a Herceghalom Község Önkormányzat Polgármestere, Erdősi László megbízott a restaurálási tervet alapján a temetőkápolna részleges helyreállításával. A megbízás a szentély teljes falzatának feltárására és annak állapotmegőrző és a feltárt, értékelhető eredeti falfestés helyreállításra vonatkozott.

2020 augusztusában a Herceghalom Község Önkormányzata képviselőjében Csizmadia Zsuzsanna polgármester asszony ismét felkeresett és 2020. 09. 30.-án a helyszíni bejárás során megmutatta, hogy a 2014-ben helyreállított temetőkápolna szentély falzatát és a diadalívet tartó oszlopokat a közelmúltban iparos mesterek 'felújították'. A Herceghalom Község Önkormányzat Képviselő-testületének 149/2020.X.12. számú határozata alapján felkért és megbízott, hogy készítsek szakvéleményt a közelmúltban elvégzett szakipari munkálatról és annak a korábban restaurált felületeket befolyásoló következményéről. Valamint a 2014-es helyreállítást összefoglalva és annak alapján a glettelés-festés okozott-e a szentélyfalán maradandó károsodásokat? Vissza lehet-e állítani a restaurált felületet? Milyen és mekkora károsodás történt?..."

A helyreállítást megelőzően a kápolna falképeinek állapota:

A II. világháborúban megsérült kápolna felújításakor, 1948-ban Andresz János biai festő secco technikával – valószínűleg enyves kötőanyaggal - díszítette a szentély falait. A kiszáradt vakolatra kötőanyaggal elkevert pigment réteggel festette meg a falképet. Ez a technika nem időtálló: az évek során a pára, mechanikai hatásokra érzékeny festékréteg nagyon gyengén kötődik a felülethez, a legkisebb mechanikai hatásoknak sem bír ellen állni, akár kézzel is könnyen letörölhető – ezért is vált szükségessé a festés javítása, többszöri teljes átfestése-. Porlékonyasága a kötőanyag előregedésével, kötési erejének a csökkenésével áll összefüggésben.

1970-es fekete-fehér fotó alapján a Szeplőtelen Fogantatás alakját hat, légiesen megfestett angyal veszi körül. 2014-ben már csak a két felső angyal volt látható. Az angyalok felülete erősen szennyezett, a „csúcs fények” megsötétedtek – feltehetően a korszakra jellemző „lithopon” használatának köszönhetően-. Az utolsó meszelés alkalmával az angyalok kontúrjára, felületére a pontatlanul felvitt mészréteg számos helyen felkerült.

Visszaemlékezések szerint a szentély jobb oldali falát egy szent alakja is díszítette, amely a helyreállításkor szintén már nem volt látható.

Az oldalfalakon erőteljes vizesedés volt, teljesen a téglafalazatig átázva salétromos volt.

Az eltelt közel 70 év alatt a kápolna belsőt többször átfestették, meszelték valószínűleg mind a szélsőséges időjárási viszonyok, mind a nem megfelelő talajnedvesség okozta károsodások következtében. A vizesedés következtében a szentély jobb oldali lábazat vakolata feltáskásodott, „lemezesen” elvált, „porlékony”, „máló”, só kivirágzás jellemezte.

A boltozat és az oldalfalak találkozásánál erőteljes repedés futott körbe, jelezve hogy a szerkezet statikailag is meggyengült, ezzel együtt a vakolat is meggyengült, több helyen 2-3 cm mélységű vakolatdarabok kiesés előtti állapotban voltak..

2014-es restaurátori javaslat:

- „A szentély jelenleg látható díszítőfestésének művészi kvalitására való tekintettel javasolom a szentély oldalfalainak, boltozatának, valamint a diadalívet tartó kétoldali pillaszterek teljes feltárását.
- Továbbá javasolom a nedvesedést előidéző okok mielőbbi megszüntetését, legfőképp a lábazat szárítását, folyamatos szellőztetést.
- Elengedhetetlenül szükségesnek tartom, ezért javasolom a feltárt eredeti festett felület állapotának megőrzését, mielőbbi konzerválását, amellyel a kötőanyagát veszített festett felület további pusztulását megátolhatjuk.
- Javasolom a feltárt figurális festett felületek állapotától függően – részben vagy egészen elpusztult festett részek retusálását, illetve rekonstrukciós kiegészítését- a teljes esztétikai helyreállítását.
- A helyreállítás szakszerű, festőrestaurátori módszerekkel lehetséges.”

A szentély vizesedési okait megszüntették, így a restaurátori javaslat alapján elkészülhetett a szentély részleges állapotmegőrző helyreállítása.

Az elvégzett restaurálás munkálatai:

1. Feltárás:

A szentély falfestészeti egységének megteremtése, illetve az eredeti festett felület **2 szakember 4 hónapos aprólékos feltárási munkájával volt megjeleníthető.** Mechanikus módszerrel, speciális feltáró szerszámokkal, pl. szikével **cm-ről cm-re kellett a többrétegű erős kötésű meszelést eltávolítani a kötőerejét elvesztett,** feltehetően erősen megkopott **1948-as festett rétegről.**

2. Konzerválás, visszaragasztás:

A konzerválást 3 lépésben lehetett elvégezni.

- Az esztétikai helyreállítás megkezdése előtt a kötőanyagát elvesztett enyves secco festést **előkonzerválva,** Klucel EF alkoholos oldatával rögzítettük az alapvakolathoz, **2 szakember több hetes munkája volt.** Az alapvakolattól elvált, „lebegő”, veszélyeztetett felületeket helyileg a legoptimálisabb konzerváló anyaggal „ragasztottuk vissza”. A lemezesen felvált és a feltáskásodott felület nagysága csak a feltárási munka során rajzolódott ki pontosan. Szükséges volt ennek a területnek a pontos feltérképezése és a meghatározása után lehetett az elvált részeket visszarögzíteni (injektálással). Szükséges volt az alap és a finom vakolat közötti „kötést” is megerősíteni, konzerválni. Konzerválás hiányában bármilyen réteg került volna fel a secco felületére (pl.: tisztítószer, a retusálásnál használt friss pigment kötőanyaga) az, jóval erősebb, mint a vakolat és az alapozás közötti meggyengült kötés, és így a frissen felvitt anyag letépte volna a még meglévő eredeti secco réteget az alapozásával együtt a vakolatról. A secco kötőanyagának ismeretétől függően tudtuk a helyreállítás elvégezni. Jelen esetben enyves secco festés volt (mely kötőanyaga 30-40 év alatt lebomlik, ezt a vizesedés-száradás folyamatai még meg is gyorsították) ezért a tisztítás megkezdése előtt a teljes felületet konzerválni kellett, visszajuttatva a pigment kötőanyagát a festménybe, hogy bármilyen beavatkozás előtt le ne peregjen az alapozásról a pigment. Így azonban a megerősített festékréteggel együtt a több évtizedes felületi szennyeződést is ráfixáltuk, amelynek a kötődése is megerősödött, ezáltal annak a letisztítása sokkal nehezebb lett.
- Az elvált **vakolat részek megerősítését** Ledán TB1 injektáló vakolattal végeztük.
- A feltárt és a letisztított **falkép teljes felületét** ismét alkoholban oldott Metylánnal **konzerváltuk.**

3. Tisztítás:

A feltárt, és szükség szerint előkonzervált secco felületi „faktúrájából” több lépésben tudtuk elvégezni a tisztítást:

- Felületi finom, mechanikus, ún. száraz tisztítást wish up-szivacsral, és üveg ceruzával, illetve a tisztítási próbák alapján meghatározott módszerrel távolítottuk el a meszelt rétegek maradványait.

- Speciális 'papírpépes pakolással' nedves, illetve ahol szükséges volt vegyszeres tisztítással tudtuk eltávolítani az elsötétedett, elszíneződött felületeken lévő réteget (pl. csúcs fények), valamint a „só kivirágzást”, a szulfátos „fehér lepedéket” a lábazati felületen.

4. **Esztétikai helyreállítás:**

Az esztétikailag a zavaró repedéseket, a vakolat sérüléseit, kisebb hiányait Breplastával, nagyobb hiányokat hagyományos mészhomok 1:3 arányú keverékével állítottuk helyre. Az eredeti felületnek megfelelően kialakított faktúrával kiviteleztuk a vakolat hiányait.

A szentély oldalfalának lábazati vizesedés okozta károsodását, 0,5 m magasságig el kell távolítani és hiányokat hagyományos mészhomok 1:3 arányú vakolatával állítottuk helyre.

A felületet az eredeti színvilághoz illeszkedően mészhom- enyv- klucell kötőanyagú festékekkel, szükség esetén akvarellal, illetve Metylánnal kevert porfestékekkel beilleszkedő módon retusáltuk, törekedve arra, minél jobban megközelítsük a kívánt színt, és ezzel értelmezve az erősen lekopott felületek részleteit, előhozva annak finomságait is.

A festett felület hiányosságait, kopásokat csak annyira retusáltuk ki, hogy ne legyenek zavaróak, de a felület teljes „újra festése” nem volt célunk, mert a felület történetéhez és hiteles állapotához hozzá tartozik.

A helyreállítás közben tartott szakmai konzultáció alapján a megrendelő kérése, igénye szerint alakítottuk az esztétikai megjelenítést, ideiglenesen részleges esztétikai helyreállítást végezve. A boltozaton a feltárt, erősen megkopott 'himzett textil baldachint' több hetes munkálattal retusálva állítottuk helyre.

A boltozat közepén feltárt, erőteljesen megkopott eredeti festést a '**megnyílt csillagos eget**' beilleszkedő retusálással állítottuk helyre. A feltárt, letisztított festett felületen előkerült különböző formájú, **eredetileg aranyozott csillagokat** a Megrendelővel egyeztetve újra aranyoztuk. A szentély oldal falán lévő két angyal kopottságát kiretusáltuk.

A fotók és a visszaemlékezések alapján a szentély oldalfal többi angyala és szentek ábrázolása, rekonstrukciója a 2014-es helyreállításnak nem volt feladata – későbbre tervezett feladat volt-, amihez előkészítettük az eredeti festett felületet.

A diadalív dekoratív mintázata és a felirat helyreállítása is későbbi rekonstrukciós feladatként volt tervezve. A diadalívet tartó két oszlop felülete került elő a legjobb állapotban - **okker-terrakotta színű márvány mintájú, kváderkő imitáció**-, ami szintén több hetes munkával, apró ecsetvonásokkal lett kiretusálva. A helyreállítás előhozta az eredeti szín és motívum világot, az eredeti megjelenítést.

A szentély helyreállítása idején további **falkutatást** kezdeményeztünk a **hajó oldalfalán, az oldalfal és a mennyezet találkozásánál a holkerben**, stb. A megnyitott kutató ablakok felületét konzerváltuk. A feltárások igen

impozáns belső teret sejtetnek, **kiemelkedő értéket képvisel a sok réteg alatt még fellelhető temetőkápolna festett falazata is.**

A szentély teljes belső falazatát a 2014-es helyreállítás megőrizte a további pusztulástól, és a részleges esztétikai helyreállítás eredményeként hiteles képet nyújtott az eredeti, 1948-as állapotról, felszínre hozta a szentély megmaradt eredeti színeit, formavilágát, díszítését, magát a szakrális teret.

Az idők során bekövetkezett változásokat, sérüléseket, esztétikai hiányokat helyreállítás teljes mértékben nem tudta megoldani – ez egy későbbi tervezett feladat volt-, az eredeti festés feltárása és annak az állapotának a megőrzése és csak részleges helyreállítás volt a cél.

A közelmúltban a szentély falán végzett szobafestő munkálatok hatása, következménye:

A 2014-es **helyreállítás legfontosabb eszmei feladata volt, hogy a község egyetlen régimúltú, műemléki értékeket is képviselő patinás épületét megmentse, helyreállítsa mind a közösség, mind az idelátogatók számára.**

Az előzőekben igen részletesen ismertetett helyreállításból is kitűnik milyen pontosan megtervezett –bele kalkulálva az előre nem látható esetleges probléma megoldásokat is-, több hónapos egymásra épülő aprólékos munkafolyamatok összegzése. **A közel 8 hónapos helyreállítás a régimúlt mesterek keze munkáját, akár annak esetleges bájával a kápolna belső hangulatát, milióját, hozta vissza.**

A restaurálás során a szentély boltozata és a két oszlop teljesen helyre lett állítva. A feltárt és felületkezelt oldalfalak egy későbbi esztétikai helyreállításhoz megfelelően elő voltak készítve.

A kápolna egységes belsőterének kialakítása céljából történő kifestés megoldható. Előzetesen Restaurátorral egyeztetve, a kápolna-szentély **helyreállított falait megfelelő restaurátori módszerekkel, anyagokkal le lehet védeni egy speciális izoláló réteggel** -ami bármikor roncsolás nélkül eltávolítható –, és erre a Restaurátor által javasolt megfelelő festékekkel lehetett egy homogén felületet kialakítani.

Jelenleg a szentély oldalfalait és a diadalívet tartó, teljesen helyreállított két oszlopot a mesteremberek a tökéletességre törekedve **kifestették, szépen kiglettették, előtte a felületet síkba kaparták, ez által eltüntették az 1948-as falsík 'játékos' eredeti felületét.** A legeredményesebb, legszebb felületű festések előtt **a falat le kell mosni és utána egy-két rétegben lekezelni,** hogy megfelelően homogén legyen az általuk festett felület, mint ahogy a szentély oldalfalain is látható.

Az iparos festőmester a szentély falain tökéletes szakmunkát végzett !

Szemrevételezés alapján, a 8 hónapos restaurálással helyreállított 1948-as festett oldalfalakat véglegesen megszüntette.

A kápolnának jelenleg egy frissen felújított, modern de 'üres' belső tere lett, elvesztette a régmúlt hangulatát. Körbefestve a szentély boltozata, mint egy dekoráció jelenik meg, és ezáltal a szentély díszítőfestésének szakrális mondanivalója, motívum rendszere, színvilága elveszett.

A szobafestői munka nem csak az eredeti festett felületet tette tönkre, valószínűleg azt teljesen el is tüntette, hanem ami az épület értékét tekintve fontosabb, a kis temetőkápolna belső szakrálisterét is megszüntette.

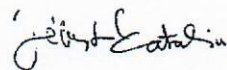
Hazánkban ritka, egyedi, komoly eszmei értéket képvisel Herceghalom temetőkápolnájának igen magas színvonalon kifestett szakrális tere. Szakmailag fontosnak tartom, ezért javaslom a többszörösen 'hátrányos helyzetű' kápolna egységes belső szakrális terének visszaállítását, a helyreállítását.

Festőrestaurátori javaslat:

A kápolna, szentély helyreállítása csak szakszerű, festőrestaurátori módszerekkel lehetséges, de még megmenthető!

- A szentély falazatának és a két oszlop **előzetes helyszíni falkutatása** – milyen állapotban maradt meg a 2014-es helyreállítás felülete, mennyi maradt meg az 1948-as falsík felületéből, a festésből.
- **Falkutatás eredménye alapján lehet megtervezni a helyreállított felület feltárását és a további helyreállítást.** A közelmúltban végzett festés kötőanyaga erős, stabil felületet képez, ezért az új feltárás sokkal problémásabb, nehezebben megoldható, mint a korábbi – ott régi, meggyengült kötőanyagú rétegeket kellett leválasztani-. A friss festés eltávolítása után az alatta lévő újra glettelte réteget is el kell eltávolítani a mélyedésekből ..., az így kapott felület véleményem szerint, csak töredéke az 1948-as falsík 'játékos' felületének !

A restaurátor kijelenti, hogy megfelelő szakmai tudással rendelkezik, alanyilag jogosult restaurátor művészeti tevékenység végzésére.

Jébert Katalin

Okl. festőrestaurátor művész

Oklevél száma: I-17/1986

Restaurátor Kamara névjegyzéki száma: F1-373

Műemléki szakértői száma: 21-0384

telefon szám: 20/77 19-219

email: jebertka@gmail.com

Valkó, 2020. 12. 10.

Az iparos festőmester a szentély falain tökéletes szakmunkát végzett !

Szemrevételezés alapján, a 8 hónapos restaurálással helyreállított 1948-as festett oldalfalakat véglegesen megszüntette.

A kápolnának jelenleg egy frissen felújított, modern de 'üres' belső tere lett, elvesztette a régmúlt hangulatát. Körbefestve a szentély boltozata, mint egy dekoráció jelenik meg, és ezáltal a szentély díszítőfestésének szakrális mondanivalója, motívum rendszere, színvilága elveszett.

A szobafestői munka nem csak az eredeti festett felületet tette tönkre, valószínűleg azt teljesen el is tüntette, hanem ami az épület értékét tekintve fontosabb, a **kis temetőkápolna belső szakrális terét is megszüntette.**

Hazánkban ritka, egyedi, komoly eszmei értéket képvisel Herceghalom temetőkápolnájának igen magas színvonalon kifestett szakrális tere. Szakmailag fontosnak tartom, ezért javaslom a többszörösen 'hátrányos helyzetű' kápolna egységes belső szakrális terének visszaállítását, a helyreállítását.

Festőrestaurátori javaslat:

A kápolna, szentély helyreállítása csak szakszerű, festőrestaurátori módszerekkel lehetséges, de még megmenthető!

- A szentély falzatának és a két oszlop **előzetes helyszíni falkutatása** – milyen állapotban maradt meg a 2014-es helyreállítás felülete, mennyi maradt meg az 1948-as falsík felületéből, a festésből.
- **Falkutatás eredménye alapján lehet megtervezni a helyreállított felület feltárását és a további helyreállítást.** A közelmúltban végzett festés kötőanyaga erős, stabil felületet képez, ezért az új feltárás sokkal problémásabb, nehezebben megoldható, mint a korábbi – ott régi, meggyengült kötőanyagú rétegeket kellett leválasztani-. A friss festés eltávolítása után az alatta lévő újra glettelt réteget is el kell eltávolítani a mélyedésekből ..., az így kapott felület véleményem szerint, csak töredéke az 1948-as falsík 'játékos' felületének !

A restaurátor kijelenti, hogy megfelelő szakmai tudással rendelkezik, alányilag jogosult restaurátor művészeti tevékenység végzésére.

Jébert Katalin

Okl. festőrestaurátor művész

Oklevél száma: I-17/1986

Restaurátor Kamara névjegyzéki száma: F1-373

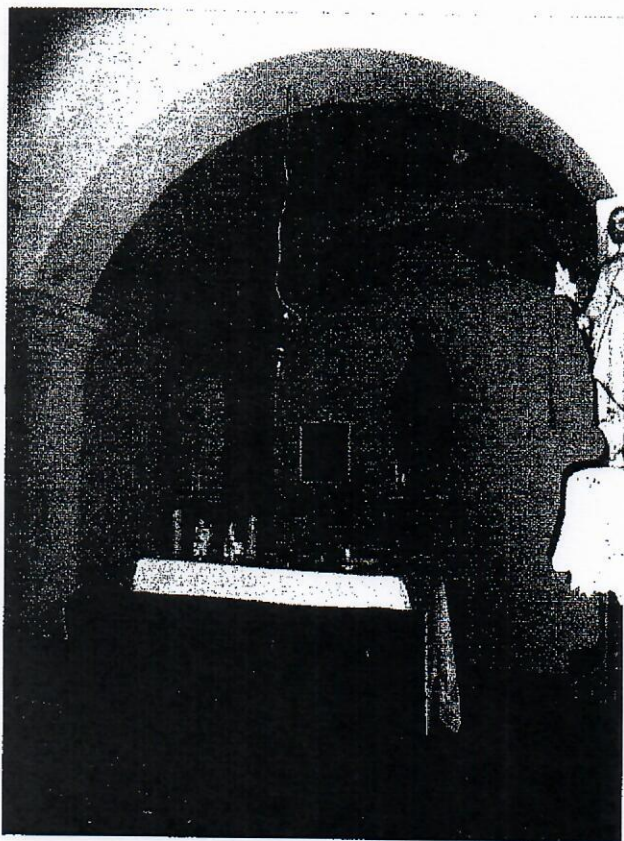
Műemléki szakértői száma: 21-0384

telefon szám: 20/77 19-219

email: jebertka@gmail.com

Valkó, 2020. 12. 10.

Helyreállítás előtt ....

Helyreállítás után

ÉPÍTÉSZ TERVEZŐI VÉLEMÉNY

a Herceghalmi Szeplőtelen Fogantatás
Római Katolikus temetőkápolna

felújításáról

2021. 03. 09.
Peculium Kft.

Építész tervezői vélemény

a Herceghalmi Szeplőtelen Fogantatás
Római Katolikus temetőkápolna
felújításáról

Jelen szakvéleményt Csizmadia Zsuzsa polgármester asszony kérésére készítettük (Peculium építészeti tervező és tanácsadó Kft., 1122 Bp. Határőr út 27/B), a kápolnán az utóbbi években folytatott felújítási kivitelezési munkálatok kapcsán.

Kápolna rövid története:

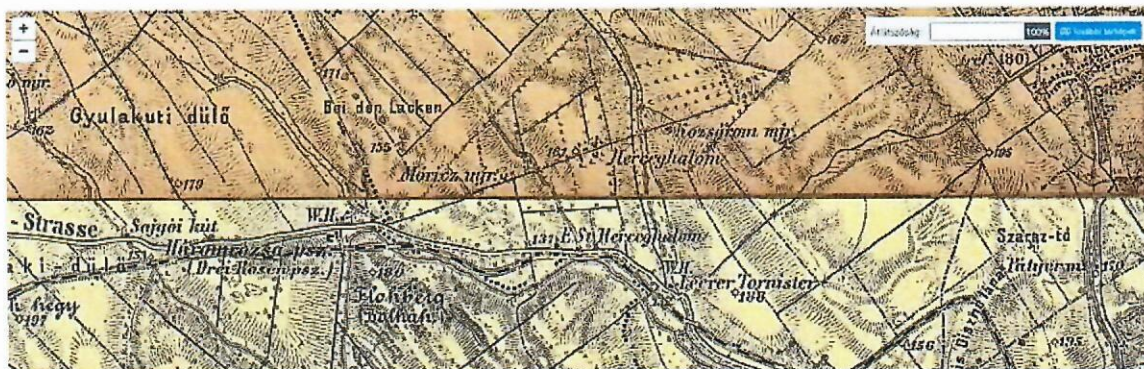
Herceghalom település a Magyarország (1782-1785) - Első Katonai Felmérés térképén még nem látható. Csonkatebe (Herceghalom) uradalmi major a település elődje néhány épülettel a Magyar Királyság (1819-1869) - Második katonai felmérés térképén viszont már szerepel.

Magyar Királyság (1819-1869) - Második katonai felmérés

Alaptérképek

A Habsburg Birodalom (1869-1887) - Harmadik Katonai Felmérés térképén már a Budapest - Bécs vasútvonal is szerepel és a kis gazdasági település nevében elhagyva Csonkatebe-t már önállóan Herceghalom, még mindig csak pár gazdasági- és lakóépületből áll a vasútvonal közelében.

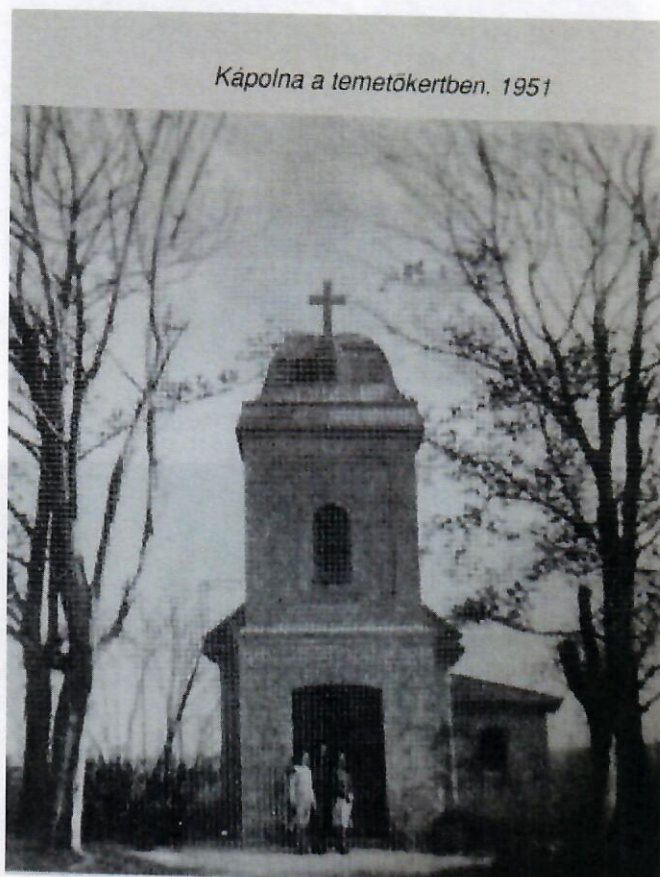
Habsburg Birodalom (1869-1887) - Harmadik Katonai Felmérés (1:75000)

Alaptérképek

A huszadik század fordulójára egyre fejlődő település lakóinak igénye volt egy szakrális épületre is, így a birtokos - aki után a település a nevét kapta - Metternich Paulina hercegnő építtetett egy kis kápolnát. E körül zajlott a temetkezés is, mostanra temetőkápolna lett.

Herceghalom kápolnája 1903-ra készült el, eredeti állapotáról nincs fellelhető anyag, a helytörténeti leírás szerint 1929-ben bővíteni kellett. Telepítése nem a szokványos keletelt apszissal és nyugati kapuval történt, kapuja északra néz szentélye pedig délre. A kápolna nyeregtetős, egyhajós, egyeneszáródású szentéllyel, koporsó boltozattal, bejáratí része fölött tömzsi toronnyal.

Az 1950-es években készült fotón a nyugati oldalán még van sekrestye, homlokzatai vakolt egyszínűre festettek voltak, a torony sarkokon vakolt keretkezéssel, a nyílászárók körül szintén vakolt keretekkel, az osztópárkány alatti részen vakolatból kialakított sarok armírozással.

A II. világháború utáni helyreállítás során, 1948-ban Andresz János biai festő secco technikával díszítőfestést készített a szentély falaira.

Herceghalomnak a 2000-es évek elejéig a Szeplőtelen Fogantatás Római Katolikus temetőkápolna volt az egyetlen temploma, miközben a település fejlődött és lélekszámban növekedett. A kis kápolnát a gondos közösség többször kifestette, felújította.

2004-ben a kápolnához a déli oldalon urnatemető lett építve.

2014-ben festőrestaurátori kutatási szakvélemény készült a kápolna szentély és hajó falfelületeinek és mennyezeteinek díszítőfestéséről, amiben a szakértő művészi értékűnek, megtartandónak, visszaállítandónak mondta a kápolna belső festését. Még abban az évben szondázó falkutatással feltárták a festőrestaurátorok a már lefestett eredeti Andresz János díszítőfestést, felújították és konzerválták a szentélyben látszó festett felületeket.

2014-ben készült építész tervek alapján a falak vizesedését megszüntették, ezzel együtt belső térben új padlózat készült, temperáló padlófűtéssel, az előtérben gipszkarton álmennyezet, lehúzható padlásfeljáró létrával, új világítás lett kiépítve modern lámpatestekkel, külső belső falfelületek felújítása, párkány-, nyílászáró keretezés- és lábazat képzéssel. A felújítási munkák több részletben, több év alatt valósultak meg, erről készült beszámoló fotókkal a Herceghalomi Hírmondó 2016. januári számában.

Jelen állapot:

A kápolna külső homlokzatai a ravatalozóval egységesen törtfehér kőporos simított vakolattal lettek ellátva, a nyílászáró keretezések, valamint a torony sarok falpillérek bézs színűre színezve. A toronysisakon szürke fémlemez fedés, a hajó nyeregtetőn szegmensíves vörös cserépfedés van, alattuk a vízszintes párkányok szintén bézs színűek. A hajótető ereszpárkány, azaz főpárkány eresz alatti homlokfala pácolt faburkolat, ez alatt van a tagozott, vakolt párkány. A tető és a torony találkozásánál kb 30 cm széles vörös fém szegélylemez található, színe illeszkedni szeretne, de gyakorlatilag elűt a patinásodott cserép színétől.

Az eresz alatti főpárkány szürke fémlemez fedéssel osztópárkányként körbe fut a toronytesten. A törtfehér falfelületet csiszolt, polírozott tagozattal ellátott, ragasztott mészkőlabazat zárja le a faltőben, ahol szürke térkőburkolat vagy sötétszürke kiskockakő burkolat csatlakozik hozzá, a markánsan kiugró utólagos kőlabazat a ravatalozó csatlakozásánál a falsíktól visszahúzott alacsonyabb labazatra vált.

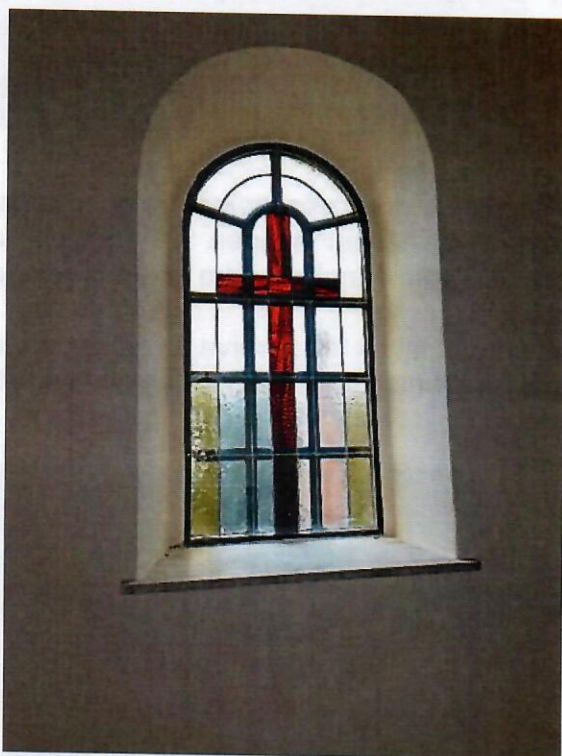

A kápolna bejárata a külső falsíkra állított, kifelé nyíló kétszárnyú kovácsoltvas utánzatú fém kapuzat, zártszelvény acéltokkal, négy markáns zsanérral, jellegtelen zárcímerekkel és tolóretesszel, még befejezésre vár. A kapu keretezése a lábazattal azonos anyagú és polírozott felületű ragasztott mészkőlapokból áll, a lábazatnak szimplán neki futtatva, a fafelület csatlakozásnál szilikonnal kikenve.

Az új ablakok külső osztása láthatóan a 1950-es években készült fotó alapján készült, két ablak réteggel, külső ablaknál igen széles fém osztóbordákkal, a belsők színes egyszerű mintás ólomüveg ablakok. A kápolna ablak külső keretezések egyelőre nem lettek elkészítve.

A belsőtérben a külső lábazattal és kapukerettel azonos csiszolt polírozott felületű új mészkőlap padlóburkolat található, átlósan rakott négyzetes lapokkal, falak mentén körbefutó szegélyezéssel, falsíkból határozottan kiálló ragasztott, tagozat nélküli lábazattal. Szentélyben, hajóban és előtérben egységesen azonos kialakítással, szentélyben egy lépcsőfokkal magasabban.

Ugyanebből az a lapból készültek az ablakok és falfülkék parapet (könyöklő) lezárásai. Az előtér, hajó és szentély falfelületei, valamint a hajó koporsó boltozata vanília sárgára festett, valószínűleg a 2014-es tervek szerint diszperziós festékekkel készítve. A szentély elválasztó diadalív és két falpillére a külső bézs színű festést kapták, a diadalív fölött a hajó felőli oldalon megmaradt az 1948-as, konzervált díszítőfestés. Az előbbin kívül néhány „kutatóablak” (feltárt eredeti festett felületrész) kivételével csak a szentély mennyezetén maradt díszítő festés két angyallal és mennybolt ábrázolással.

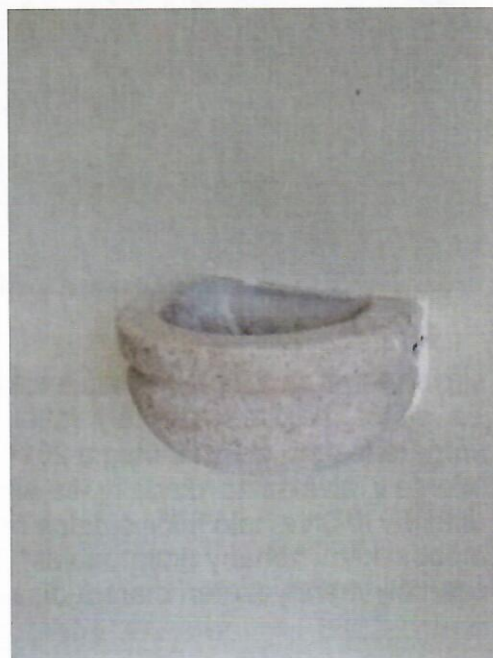

A szentélyben a padlón és a már máshol is használt polírozott mészkőlapokból kialakított új oltárasztal áll, valamint a hajó négy sarkában ugyanebből a lapból, „L” acélkonzolokkal felerősített négyzetes szobor tartó polcok találhatók.

Az előtérben gipszkarton álmennyezet készült, a toronyszintekre való feljutást lehúzható padláslétrával biztosítva. Megmaradt a helyén szépen helyreállítva a kőmedencés szenteltvíztartó az ablak alatt, az ablak mellett falra szerelt fekete márványtábla állít emléket a felújítás idejének.

Modern fehérkeretes kör alaprajú mennyezeti lámpák lettek felszerelve az előtérben, a hajóban ezek stílusában készült íves falilámpák, a szentélyteret takarásban elhelyezett párkányreflektorok fogják megvilágítani.

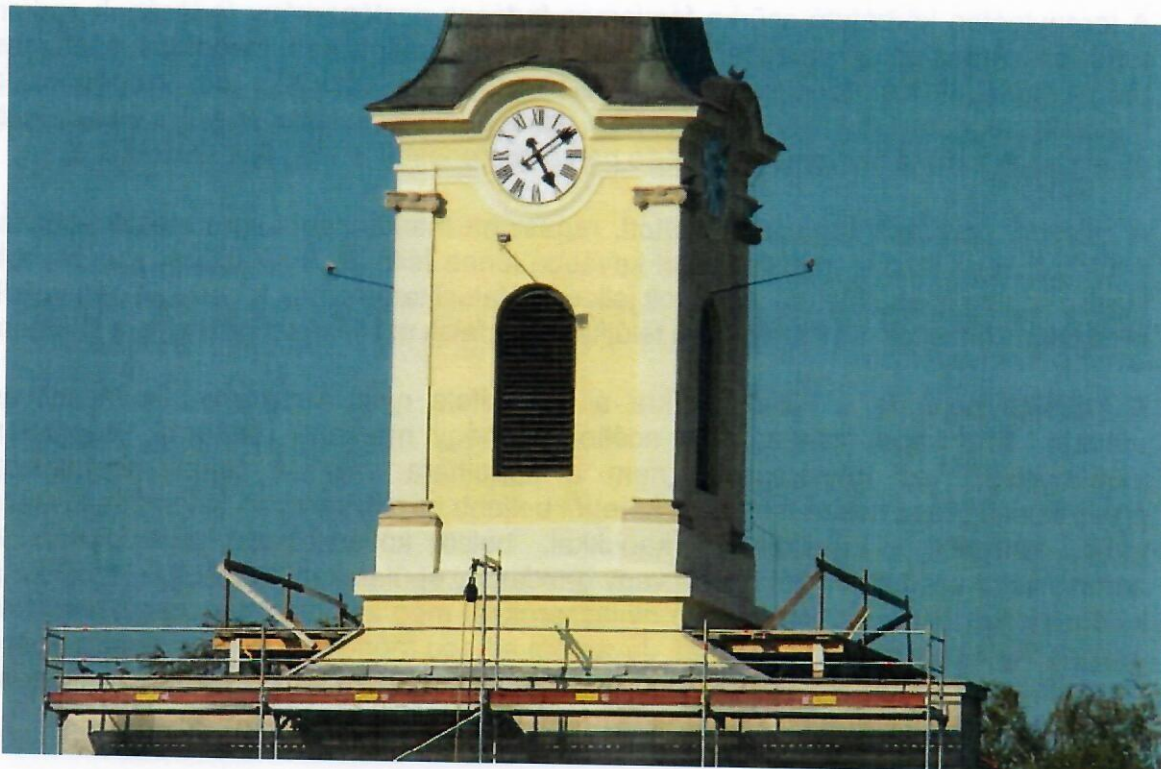

Tervezői vélemény:

A kápolna nem műemlék, viszont a településsel közel egy idős, több mint százéves középület, művészeti és műemléki értékeket hordoz, így műemléki jellegűnek tekinthető. Bár nem szerepel Magyarország védett műemlékeinek jegyzékében, felújításának tervezését, kivitelezését úgy kell készíteni mintegy műemlék épületét. Figyelembe kell venni, a felújítás során a formavilágnál, az anyaghasználatnál, a felületképzéseknél a kornak megfelelő, hiteles megoldásokat, nem szabad típus elemeket, vagy öncélú díszítéseket alkalmazni. Mivel a kápolnában átalakítás eddig nem történt, csak a ravatalozó hozzáépítés, a kápolnát az eredetinek megfelelő formájában kell helyreállítani.

A 2014-től folyó felújítási munkák nem teljesen ennek a szemléletnek megfelelően történtek. A visszafogott megjelenésű, egyszerű kis kápolna kezd nem odaillő díszes külsőt és belsőt ölteni, miközben tényleges értékeit, például a belsőteret díszítő falfestéseket talán végleg megsemmisítették. A kivitelezési megoldások, a mai kor ízlésének megfelelőek, jellemzően családiházakon alkalmazott anyagokkal, formavilággal és díszítőelemekkel. Hozzáértő szemmel nézve látható, hogy nem volt és lehetett ilyen soha egy-egy részletalakítás a kápolnán.

A külső homlokzatokon lévő törtfehér kőporos simított vakolat, a gördülő szemcsék okozta csíkokkal nem való egy templom homlokzatra, legfeljebb fröcskölt változatban, a szemcseméret gondos kiválasztásával, homlokzati tagozati elemeken - párkányok, pilaszterek, keretezések - kisebb szemcsemérettel, simább felülettel, jellemzően vakolt-festett homlokzatokkal. lásd Vértesacsai templom homlokzat felújításról kép

A nyílászáró keretezések, párkányok, valamint a torony sarok falpillérek bézs színűre színezésének színválasztása elegáns megoldás. A hajótető ereszpárkány, azaz főpárkány ereszalatti homlokfal pácolt faburkolata nem illik az alatta lévő tagozott, vakolt-festett párkányhoz. Ilyen esetben, mint a mellékelt képen lévő ereszpárkányon a faelemeket kültéri fafestékkel a vakolt párkánnyal egyszínűre festik, ezzel a faelem a párkány a felső tagozati része lesz, belesimulva és kiegészítve környezetét.

A toronytesten körbefutó szürke fémlemez fedéses osztópárkány fedésének sarkon történő lezárása a hajó ereszpárkányával való találkozásnál nem megoldott, esetleges megjelenésű. A tetőfedés és a torony találkozásánál lévő vörös fém szegélylemez műszaki megoldásként is túlzottan széles, színe pedig a cserép színétől is és az alatta alkalmazott szürke fémlemez eresz és párkánylefedéstől is elüt, javítani kellene.

A csiszolt, polírozott tagozattal ellátott, ragasztott markánsan kiugró mészkőlábazat felületképzése túlzás, matt felülettel kevésbé lenne feltűnő. A kőlábazat szerényebb kisebb szakrális épületeknél nem volt jellemző, falusi templomok többségükben vakolt lábazattal készültek, ami szakszerű felújításnál a falak szellőzését biztosítja a jövőben.

A kápolna bejárata a külső falsíkra állított, kifelé nyíló kétszárnyú kovácsoltvas utánzatú fém kapu, zártszelvény acéltokkal, négy markáns zsanérral, jellegtelen zárcímerekkel és tolóretesszel, nem a kápolnára való. A templomhomlokzat plasztikusságához hozzá tartozik a kerettől beljebb húzott kapuzat, jellemzően befele nyíló, kétszárnyú kazettás fa kapukkal, belső kovácsoltvas pántozással. A zártszelvény acéltokot inkább ipari vagy gazdasági épületeken használják, továbbá a külső falsíkra helyezett kifelé nyíló nyílászáróknál meg kell oldani a szemöldöknél a csapadékvíz befolyás meggátolását. Javasolom a kapu módosítását, az eredeti helyére visszaállítva, ahogy az előzőekben volt, kétszárnyú kazettás keményfa kapura cserélve, ha van az eredeti kapura adat, annak mintájára készítve.

Bp. I. Fő u. 41. szám alatti példa egy újra gyártott történelmi kapura, régi és új állapotban:

A kápolna kapu ragasztott polírozott felületű mészkőlapokból álló keretezése teljes tévedés, a műemléki felújítás gondolatvilágával ellentétes, lábazat kialakítása szakszerűtlen, szilikonnal kikent falfelület csatlakozása idővel el fog válni, ott elfeketedett rés lesz. A lábazat a kapu szélén csak elvágva véget ér, nincs lezárva.

A templomkapuk kőkeretezése nem egy homlokzati lapburkolat dísz, a kő anyagnak vastagsága, mélysége van, a kő keretszárak

tartották magát a kapuszárnyakat, a keret a járószintről indult, egy saját lábazati elemmel vagy lábazat nélkül, a fallábazat pedig oldalról nekifutott a keretnek.

lásd a képeken Bp. I. Fő u. 41. és Székesfehérvár Szent Sebestyén templom kapuk:

Javaslom a kapukeretezést visszabontás után azonos módon megoldani az ablak keretezésekkel, nem a homlokzatra ragasztott bármilyen anyagú építőelemmel, vagy burkolati elemmel, hanem vakolatból kialakítva. Színezésüket a már elkezdett

homlokzati színhasználat folytatásával lehet készíteni. Az ablakkeretezéseknél nem kell azonos széles keretsávot kialakítani, mint a kapunál, a kisméretű ablakokhoz jobban illeszkedő kicsit keskenyebb keretek finomabbá teszik az épület megjelenését.

Ezzel együtt vissza lehetne állítani vakolathúzással az osztópárkányt, toronypárkányt és az hajópárkányt eredeti profilal, mindegyiknél a legépebben megmaradt helyen kell levenni a profilmintát, arról készített sablonnal lehet „végighúzni” a vakolt párkányokat.

Székesfehérvár Szent Sebestyén templom homlokzat felújítás példa a vakolt keretezésre:

A toronytest osztópárkány alatti falsarkain az 50-es években készült fotón vakolatból kialakított sarok armírozás látszik („kváderezés”), ez - amennyiben igazolható, hogy a háború utáni felújítás előtt is ilyen volt - visszaállítható a nyílászáró keretezésekkel azonos kivitelezéssel.

A sötétszürke kiskockakőburkolat fugái a bejárat előtt hiányosak, kikoptak a homlokzatról csurgó csapadékvíztől. Ezt rugalmas kültéri fugázóval javítani szükséges, hogy ne közvetlen a faltőben szivároгjon el a falakról időnként jelentős mennyiségben érkező csapadékvíz, feláztatva a felújított épületet.

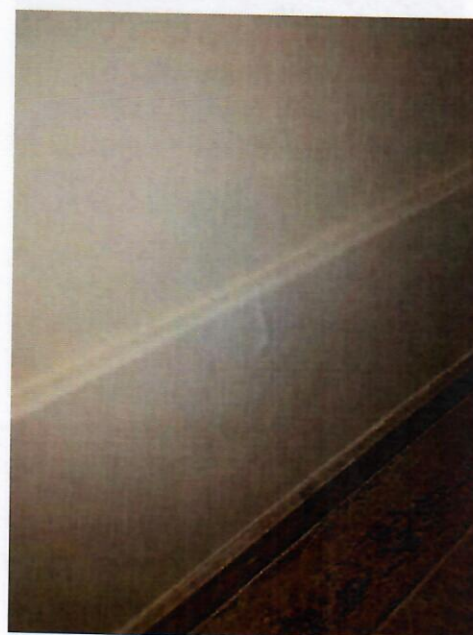

Az új ablakok külső osztása igen széles fém osztóbordákkal történt, ez ilyen kisméretűablakoknál műszakilag nem szükséges, lehetett volna filigránabb osztóbordát beépíteni.

A belsőtérben csiszolt polírozott felületű négyzetes lapokkal átlósan rakott új mészkőlap padlóburkolat inkább reprezentatív helyiségekbe való, mint egy egyszerű kis kápolnába, rakás irányán a szentélyben lehetett volna változtatni, megkülönböztetve a szentély fontosságát a hívek által használt résztől. A falsíkból határozottan kiálló ragasztott lábazattal ilyen kis térben túl feltűnő, nem elegáns.

Az előtér, hajó és szentély falfelületei, valamint a hajó koporsó boltozata vanília sárgára festett, valószínűleg a 2014-es tervek szerint diszperziós festéséről, annak szakszerűségéről, a díszítő falfestésben okozott károkról, helyreállíthatóságáról Jébert Katalin festőrestaurátor 2020-ban készült Restaurátori Szakvéleményében részletesen írt. A művészi értékkel bíró belső díszítőfestés az épület történetéhez tartozik, az épület értéknövelő része. Nem szabad jószándékkal, hozzáértés nélkül, önhatalmúan „kicsinosítani” egy történeti és művészeti értékkel bíró középületet.

A nem páraáteresztő belső festés a lábazatnál már felpúposodott, mert lezárta a falból távozni akaró pára útját. A régebben erősen vizesedő falakat, utólagos vízszigetelés után, mint jelen kápolna falai, WTA rendszerű felújító szárító lábazati vakolattal kell ellátni kívül-belül 80-100 cm magasságig és páraáteresztő festést kell készíteni, különben a falakban még bent lévő nedvesség nem találja meg a kiutat csak az új felületképzés tönkretételével.

A kápolna négy sarkában „L” acélkonzolokkal felerősített négyzetes szobor tartó mészkőlap polcok kialakítása nem szép, a helyzeten javítani fog, ha visszakerülnek a polctakaró terítők a szentek szobraival. Amennyiben nem kerülnek vissza a szobrok, abban az esetben ezeket e polcokat le kell venni a falakról, csúnyák és rossz magasságban vannak, balesetveszélyesek, nem templomtérbe valók.

Az előtérben lévő gipszkarton álmennyezet anyaghasználata helyett a helyreállított vakolt-festett mennyezet hitelesebb lenne. A toronyszintekre vezető lehúzható padláslétra ajtaja sem színében, sem megjelenésében nem illeszkedik a történelmi térbe. Ilyen esetben megfontolandó az eredeti feljáró visszaállítása, rekonstruálása.

A modern fehérkeretes kör alaprajú mennyezeti lámpák az előtérben, valamint a hajóban az íves falilámpák visszafogott megjelenésük van ugyan, de nem illenek a kápolnába, fehér színük sem illeszkedik, hanem elüt a halványsága falfelületektől. A szentélyteret megvilágító párkányreflektorok jó döntés, az ilyen megoldásokat részesítik általában előnyben a műemlék templomoknál is. Javaslom világítás megoldásnál vagy a szentélyben is alkalmazott rejtett lámpatestekkel való megoldást, vagy a mennyezeti és fali látszó lámpák kiválasztásánál az igényesebb kivitelű, még mértéktartóbb megjelenésű lámpákat.

Végül felhívnám a figyelmet egy kivitelezési hibára, igénytelenségre, ennek a dugaljnak a beépítése korrigálandó.

Budapest, 2021.03.09.

Handwritten signature in blue ink.

Készítette: Páva Mária
okl. építészmérnök
Peculium Kft.

*Referenciák, a megvalósult
örökségvédelmi felújítási terveim közül:*

- 2001. Budajenő, kálvária kápolna külső-belső felújítás
- 2008. Szár, rk. templom külső-belső felújítás
- 2008. Gödöllő, helyi védettségű Kúria külső-belső felújítás
- 2012. Tinnye, rk. templom homlokzat felújítás
- 2012. Enying, rk. templom tetőfelújítás
- 2012. Székesfehérvár, Szent Sebestyén templom külső felújítás
- 2012. Bokod, evangélikus templom belső felújítás
- 2013. Budapest-Soroksár, rk. templom toronysisak felújítás
- 2015. Pécs, Püspökvár Virágh-féle ház felújítás
- 2015. Sárhatvan, rk. templom külső-belső felújítás tervei
- 2011-2018 Budapest, I. Fő u. 41. / Batthyány tér MMSz Gondviselés háza - volt Ferences és Erzsébet rendi kolostor és kórház épület - külső-belső felújítás
- 2018. Balatonakali, Fenyehegy prэшáz külső-belső felújítás
- 2019. Vértesacska, rk. templom homlokzat felújítás

KÖLTSÉG KÍRÁS
HERCEGHALOM SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS
RÓMAI KATOLIKUS TEMETŐKÁPOLNA FELÚJÍTÁSA

FŐÖSSZESÍTŐ

Munkanem megnevezése	Anyag összege	Díj összege
Költségtérítések	46 200	624 000
Vakolás	479 607	1 379 631
Ácsmunkák	58 280	347 200
Aljzatkészítés, hidegburkolatok	103 947	232 466
Bádogozás	228 288	268 380
Asztalosszerkezetek elhelyezése	2 100 000	0
Lakatos munkák	0	33 000
Felületképzés (festés, mázolás, tapétázás, korrózióvédelem)	489 582	520 532
Elektromos szerelések	187 000	30 000
Összesen:	3 692 904	3 435 209
Mindösszesen (nettó)	7 128 113	
ÁFA (27 %)	1 924 591	
Mindösszesen (bruttó)	9 052 704	

Dátum: 2022. április 16

Ajánlattevő neve:

Adrup Kft

2053 Herceghalom, Liliom lejtő 2

Adrup Kft.

2053 Herceghalom, Liliom lejtő 2.

Adószám: 23341236-2-13

Cg: 13-09-146883

Ajánlattevő cégszerű aláírása

Bagi Csaba ügyvezető

Ssz.	Tétel szövege	Menny. Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Tervezési díj	1 kltg	0	180 000	0	180 000
2	Tervezői művezetés (2 alkalom)	1 kltg	0	90 000	0	90 000
3	Homlokzati állvány építése és bontása a tagozatokfestéséhez, eresz munkálataihoz	66 m2	700	4 000	46 200	264 000
4	Építési törmelék gépjárműre rakása és elszállítása lerakóhelyre	3 m3	0	30 000	0	90 000
Munkanem összesen:					46 200	624 000

Ssz.	Tétel szövege	Menny. Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Oldalfal vakolat leverése, belső térben, pozitív lábazat leverése, 60 cm magasságig, meglévő falazat mechanikai tisztítása csak festék lekaparása	17,952 m2	0	2 500	0	44 880
2	Megtisztított lábazati falazat hidrofobizáló alapozása, 1 rétegben, LB Knauf WTA Eurosan H pórushidrofobizáló alapozó	17,952 m2	700	800	12 566	14 362
3	Szellőző, falszáritó felújító vakolat készítése, erős (magas) só és nedvességtartalom esetén WTA rendszerben, kézi felhordással, szárazhabarcsból, felületelőkészítéssel (alapozó, előfröcskölő, gúz), alsó, felső vakolatréteggel, összesen 3 cm vastagságban LB-Knauf WTA EUROSAN OP/WTa Eurosan felújító felsővakolat, kézi, Cikkszám: K00551401 + LB-Knauf WTA EUROSAN UP/WTa Eurosan felújító alsóvakolat, kézi, Csz: K00551301 + LB-Knauf EUROSAN VS/WTa Eurosan gúzolóanyag kézi és gépi, Csz: K00551101 csak festés	17,952 m2	4 800	4 000	86 170	71 808
5	Ablakkeretezés készítése, homlokzaton, félköríves záródású ablakok körül, a meglévő vakolatra ragasztott rabichálón, 15 cm széles, 1,5-2 cm kiállású (Knauf renti) szálerősítéses homlokzati habarcsból, simított felülettel Mész-cement kötésű homlokzati profilos nyíláskeret húzás, 20 cm kiterített szélességig LB-Knauf Kvádervakolat, Csz: K00213001	4,3004 m2	15 000	55 000	64 506	236 521
6	Ajtó keretezés készítése, homlokzaton, kapuzatnál, a meglévő vakolatra ragasztott rabichálón, 20 cm széles, 2,5-3 cm kiállású (Knauf renti) szálerősítéses homlokzati habarcsból, simított felülettel, Mész-cement kötésű homlokzati profilos nyíláskeret húzás, 20 cm kiterített szélességig LB-Knauf Kvádervakolat, Csz: K00213001	1,435 m2	15 000	60 000	21 525	86 100
7	Osztópárkány tagozatok leverése, mintavételt követően, sablon készítése	15,512 fm	0	10 000	0	155 120

8	Osztópárkány és ereszpárkány tagozatok készítése, vakolatból, sablon segítségével, simított felülettel Mész-cement kötőanyagú homlokzati párkányhúzás készítése, egyenes kivitelben, 31-50 cm kiterített szélesség között LB-Knauf Kvádervakolat, Csz: K00213001	15,512 fm	15 000	35 000	232 680	542 920
9	Torony sarok lizénázás készítése, a torony két első sarkán a meglévő vakolatra ragasztott rabichálón, 2 cm kiállású (Knauf renti) szálerősítéses homlokzati habarcsból, simított felülettel Mész-cement kötőanyagú homlokzati párkányhúzás készítése, egyenes kivitelben, 30 cm kiterített szélességig LB-Knauf Kvádervakolat, Csz: K00213001	4,144 m2	15 000	55 000	62 160	227 920

Munkanem összesen:

479 607   1 379 631

Ssz.	Tétel szövege	Menny.	Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Eresz dobozott deszkázat elbontása	12,4	fm	0	3 000	0	37 200
2	Eresz lezárás készítése, pácolt fa homlokfal helyére, Knauf Aquapanel Outdoor cementkötésű építőlappal	12,4	fm	4 700	25 000	58 280	310 000
Munkanem összesen:						58 280	347 200

Ssz.	Tétel szövege	Menny. Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Kiskockakő burkolat újra fugázása, rugalmas kültéri fugázó anyaggal, fugák előzetes kitérítése után	7.68 m2	4 500	20 000	34 560	153 600
2	Kaput keretező ragasztott mészkő lapok bontása, vakolat visszajavításával	1.4622 m2	3 000	30 000	4 387	43 866
3	Kő lábazat kialakítása, (meglévő lábazattal azonos anyagú) a kapu bélébe befordítva	1 fm	65 000	35 000	65 000	35 000
Munkanem összesen:					103 947	232 466

Ssz.	Tétel szövege	Menny. Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Falszegély bontása, 30 cm széles, a tető és torony találkozásánál	6,6 fm	0	13 500	0	89 100
2	Falszegély szerelése az elbontott helyén, tömítéssel, vízorri képzéssel, standard felületű Rheinzink lemezzel	6,6 fm	24 000	18 000	158 400	118 800
3	Ablakpárkány szerelése az egyvízorros, fém rögzítő szegéllyel, standard felületű Rheinzink lemezzel	6,72 fm	10 400	9 000	69 888	60 480
Munkanem összesen:					228 288	268 380

Asztalosszerkezetek elhelyezése

Ssz.	Tétel szövege	Menny. Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Kétszárnyú, kazettás keményfa új kapuzat készítése, befelé nyíló, falba süllyesztett tokszerkezettel, belső falsíkra szerelve	4,2 m2	500 000	0	2 100 000	0
Munkanem összesen:					2 100 000	0

Ssz.	Tétel szövege	Menny.	Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Fém kapuzat bontása	4,2	m2	0	5 000	0	21 000
2	Szobor tartó konzolok bontása	4	db	0	3 000	0	12 000
Munkanem összesen:						0	33 000

Felületképzés (festés, mázolás, tapétázás, korrózióvédelem)

Ssz.	Tétel szövege	Menny. Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Homlokzat festése, a tagozatokon meglévővel azonos színű, Knauf homlokzati festékekkel - keretezések	5,7354 m2	3 700	7 000	21 221	40 148
2	Homlokzat festése, a tagozatokon meglévővel azonos színű, Knauf homlokzati festékekkel - crespárkány és osztópárkány tagozatok	18,488 m2	3 700	7 000	68 406	129 416
3	Homlokzat festése, a tagozatokon meglévővel azonos színű, Knauf homlokzati festékekkel - sarok lizénázás	4,144 m2	3 700	7 000	15 333	29 008
4	Beltéri páraáteresztő festék felhordása, WTA rendszerű felújító vakolat rendszer részeként, SilikatTOP szilikát anyagú páraáteresztő festék	17,952 m2	3 700	5 000	66 422	89 760
5	Homlokzat festése Cemix Silikat Top homlokzat festékekkel	86 m2	3 700	2 700	318 200	232 200
Munkanem összesen:					489 582	520 532

Ssz.	Tétel szövege	Menny.	Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
1	Mennyezeti lámpa cseréje, előtérben	2	db	30 000	4 000	60 000	8 000
2	Fali lámpa cseréje, hajóban	4	db	30 000	4 000	120 000	16 000
3	Dugalj cseréje, esztétikus beépítése a meglévő helyére	2	db	3 500	3 000	7 000	6 000
Munkanem összesen:						187 000	30 000

KÖLTSÉG KÍRÁS
HERCEGHALOM SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS
RÓMAI KATOLIKUS TEMETŐKÁPOLNA FELÚJÍTÁSA

FŐÖSSZESÍTŐ

Munkanem megnevezése	Anyag összege	Díj összege
Költségtérítések	52 800	639 600
Vakolás	466 014	1 451 633
Ácsmunkák	62 000	368 280
Aljzatkészítés, hidegburkolatok	100 814	270 035
Bádgozás	169 740	189 420
Asztalosszerkezetek elhelyezése	2 698 500	0
Lakatos munkák	0	26 900
Felületképzés (festés, mázolás, tapétázás, korrózióvédelem)	502 813	551 251
Elektromos szerelések	212 000	42 400
Összesen:	4 264 681	3 539 519
Mindösszesen (nettó)	7 804 200	
ÁFA (27 %)	2 107 134	
Mindösszesen (bruttó)	9 911 334	

Dátum: 2022. április 19.

Ajánlattevő neve:

Fazsindely Kft

2072 Zsámbék, Gábor Áron utca 2.

.....
Ajánlattevő cégszerű aláírása
László Árpád ügyvezető

KÖLTSÉG KÍÍRÁS
HERCEGHALOM SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS
RÓMAI KATOLIKUS TEMETŐKÁPOLNA FELÚJÍTÁSA

FŐÖSSZESÍTŐ

Munkanem megnevezése	Anyag összege	Díj összege
Költségtérítések	52 800	655 200
Vakolás	291 803	1 463 923
Ácsmunkák	62 000	347 200
Aljzatkészítés, hidegburkolatok	114 376	272 213
Bádgozás	199 800	236 040
Asztalosszerkezetek elhelyezése	3 047 100	0
Lakatos munkák	0	54 000
Felületképzés (festés, mázolás, tapétázás, korrózióvédelem)	542 154	678 453
Elektromos szerelések	249 000	43 000
Összesen:	4 559 033	3 750 029
Mindösszesen (nettó)	8 309 062	
ÁFA (27 %)	2 243 447	
Mindösszesen (bruttó)	10 552 509	

Dátum: 2022. április 19.

Ajánlattevő neve:

Vízkristály Kft.

1122 Budapest Városmajor u. 28/A.

.....
Ajánlattevő cégszerű aláírása
Tóth Vencel ügyvezető